

**RÕPINA
AIANDUSKOOI**
nutikas loodustõhedane elu

Aeg & Vaim

TEMPUS & SPIRITUS

www.aianduskool.ee/koolileht

28.11.2016

Õpilasesinduse presidendi esimesed sammud

Kasvasin üles Väike-Maarjas, see on väike koht Lääne-Virumaal. Käisin seal lasteaias ja koolis. Lisaks õppisin muusikakoolis klaverit. Varasemalt pole ma õpilasesinduse tööga kokku puutunud, aga tundus, et see oleks väga hea kogemus. Olen alati inimestega hästi läbi saanud. Mida aeg edasi, seda lihtsamalt uute suhete loomine läheb.

Mind on alati huvitanud, mida õpilased koolielust arvavad. See oli üks põhjus, miks ma õppeaasta alguses aianduskooli õpilasesindusega (ÕE) liitusin. Mõni aeg hiljem otsustasin kandideerida ka ÕE presidendiks. Kursusekaaslased arvasid, et olen kohusetundlik, kompromissialdis, heade juhiomadustega, töökas, kiire ja soovin muuta koolielu paremaks. Valmistes käigus olin väga enesekindel, aga võit tuli siiski positiivse üllatusena. Olen selle usalduse eest tänulik kogu kooliperele!

Hiljuti esindasin meie kooli Eesti Õpilasesinduste Liidu koosolekul Rakveres, seal võtsin kaasa palju uusi ideid, mida viia ellu ka meie koolis. Plaanide koostamine ja nende elluviimine pole minu jaoks kunagi olnud probleem. Aga ma ei oleks osanud arvestada sellega, et ei pruugi iga seltskonnaga klappida. Kohe alguses vähemalt mitte. Loodan, et edaspidi sujub koostöö paremini kõigi õpilaste ja töötajatega.

Pühapäeval tähistati juba esimest adventi, ettevalmistused kooli jõulupeoks käivad täie hooga. Soovin, et sellel kiirel ajal ei läheks meelest nautida kaunist jõuluaega.

Häly Raidla, ME15-41-K

Foto: T. Mastik

Häly Raidla ja Alexandra Kibuvits

Aianduskooli esindajad kutsemeistrivõistlustel EuroSkills

TEAM ESTONIA
SKILLS 2016
TWIN!

Euroopa kutsemeistrivõistlustel
Rootsis esindab Eestit

FLORISTIKAS:

**BRIGITTA
ALLEMANN (20)**

Rõpina Aianduskoolist

TEAM ESTONIA
SKILLS 2016
TWIN!

Euroopa kutsemeistrivõistlustel
Rootsis esindab Eestit

MAASTIKUEHITUSES:

**ERIK
RÜÜTEL (21)**

Rõpina Aianduskoolist

TEAM ESTONIA
SKILLS 2016
TWIN!

Euroopa kutsemeistrivõistlustel
Rootsis esindab Eestit

MAASTIKUEHITUSES:

**MAIOLD
MÄND (21)**

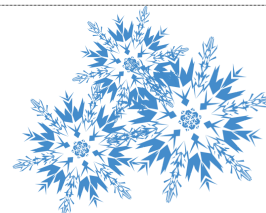
Rõpina Aianduskoolist

Mis tehtud ...

1.nov	ÕE presidendi valimised
3.nov	Sügispidu
22.nov	Kursustevaheline mälumäng
23.nov	Võrkpallivõistlused

... mis teoksil

1.-3. det	EuroSkills
8. det	Jõululaat
8. det	Jõulupidu-maskipidu
19.dets-8.jaan	Koolivaheaeg
Häid jõule ja kohtumiseni jaanuaris☺	

TÄNASES LEHES: Kolm presidenti korraga! Unistused murust mesilindudeni! Kui tark on sinu tasku! Nordplussiga Taanis! Sügispeo Õhtu Õuntest! Õuesõpe Illi jahtkonnas! Sügisvärvides jalutuskäik Maarja külas! ... ja palju muud huvitavat!!!

Unistades mesilindude suminas

Reta Poolak on teise kursuse aianduse eriala õpilane. Hiljuti lõpetas ta Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskoolis mesinduse eriala. Maaelu Edendamise Sihtasutus tunnustas Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja lõikuspeol Retat kui parimat maamajandusliku eriala õpilast. Uurin lähemalt, mida see tunnustus talle tähendab ning millised on Reta mõtted aiandusest ja oma tulevikust.

Nimeta üks oluline asi, mida oled aianduskoolis õppinud?

Kui ma aianduskooli tulin, siis mulle meeldis kohe selle kandi looduslähedus. Koolis sain aru, et aiandus on väga suur valdkond, kuid selles on omamoodi rutiin, mida ma olen pisut pelgand. Teadagi, et olen püsimatü inimene, siis järjest rohkem olen saanud omal nahal tunda, et aiandus on tegelikult vägagi mitmekülgne. Koolitöö käigus püütakse

Reta kirinõgeste džunglis

meile serveerida seda vaheldusrikkalt, aga kui tulevikus hakkad valima ühte kindlat suunda, siis tegelikult pead arvestama, et see mitmekesisus on su enda teha. Aednik olla...arvasin, et olen ikka kõvem pätkel.☺ Igatahes aianduskool pakub võimaluse avastada ning annab aega atra seada.

Millise mälestuse võtad aianduskoolist kaasa?

Veel on aega, neid tuleb kindlasti juurde.☺ Aga just see, et oleme nii kokkuhoidev klass ja kõik on omamoodi aiandushuvilised - see meid ühendabki. Meil on alati millestki rääkida. See seltskond just, meie naer, mis on juba kaugele kuulda, et me tuleme - see on vahva! Muidugi ma võtan siit kaasa oma taimehuvi, paljud veidrad seiklused ja muidugi head ideed õpingutest.

Kus Sa näed ennast viie aasta pärast?

Oh, see on nii tobe küsimus! Ma ei sea kõrgeid sihte, pigem unistan. Elan tänases päevas siin ja praegu. Kui mõelda tulevikule, siis see sihtide seadmine on nii karmilt öeldud, võttes justkui kohustuse, et nüüd peangi selle või tolle saavutama. Seetõttu, ei julge ma punkt punkti haaval kindlaid mängureegleid seada. Minu unistused on ikka loodusega seotud ning kindlasti tegelen mesilastega edasi ja jätkan katsetusi taimekasvatustes. Samuti tahaks ringi rännata ja näha, mida tehakse mujal maailmas. Mõnes mõttes ma mõistan juba praegu, kui tähtis on oma maa, oma kodu ja selle hoidmine. Ma loodan, et inimesed hakkavad väärtustama rohkem seda, mis meil on. Kui hiljuti nädala Taanis veetsin, siis kaks soomlannat, kes ka aiandust õpivad, ütlesid, et oh, teil Eestis on nii äge - ökopoed ja naturaalne kosmeetika, kõik on nii puhas. Taipasin, et olen ikka või sees. Suvel on nii kihvt - hommikukaste maas, lähed paljajalu, võtad marju ja korjad teematerjali. See on üks vägev värk! Loodan, et seda hakatakse järjest rohkem hindama, sest nii palju on tervisehäireid, allergiaid ning inimesed võiksid abi saada puhtast loodusest. Ise olen selline ravimtaimefriik ja pean väga lugu meesaadustest ning mesilindudest. Arvan, et praegu ongi minu elus veel otsingute aeg ja aianduskool on üks lahe etapp sellest.

Kas plaanid minna veel edasi õppima?

Jaa, kindlasti, aga ma veel ei tea, mis eriala täpselt! Aiandust ma õpin omal käel edasi, materjali on palju. Arvan siiski, et aiandus võiks jääda mu hobiks. Õeldakse küll, et kui hobi ja töö on üks, siis see on suur õnn. Aga mina arvan, et töö võiks olla ikkagi eraldi. Hobidega hoiad vaimu ja füüsi parlanksis ja saad ennast välja lülitada. Kes teab? Mingi siht peab ikka olema, minulgi on see alati silme ees, aga mis täpselt viie või kümne aasta pärast on... seda ei saa ja ei oska praegu ette ennustada.

Mis on viimane raamat, mille Sa läbi lugesid?

Neid raamatuid on väga palju... Mul on kogu aeg mitu tükki käsil, praegu näiteks „Must vöö äris“. Ilukirjandust ei ole ma enam ammu lugenud, sellest on nii kahju tegelikult. Praegu on nii, et kui raamatukokku lähed, siis juba alateadlikult tead, et ahaa, aianduse boks on seal, mine sinna! Loodan, et nüüd talvine aeg saab rohkem erinevaid teoseid avastada ning võtta aeg maha ja lihtsalt midagi head lugeda.

Kuidas Sa vaba aega sisustad?

Vaba aeg... ega vaba aega ei ole. Koolitöö ja vaba aeg on justkui üks kompott, kogu aeg teen sama asja. Koolis õpin ja kodus praktiseerin. Kevadel ja suvel, siis tegelen palju mesilastega. Rändan metsas ringi, meeldib matkata, talvel suusatan ja võtan räätsad välja ning lisaks vajab hoolt oma väike taimekasvatus. Olen lapsest saati olnud seotud mingil määral aiandusega, aga ikka on veel ohoo -efekti. See ongi minu vaba aeg.

Mida Maaelu Edendamise Sihtasutuse tunnustus Sulle tähendab - parim maamajandusliku eriala õpilane?

See ei jõua ikka veel kohale. Tunnustatus pani mind mõtlema justkui kogu seniste pingutuste peale, sest kõik mida ma saavutanud olen, ei ole tulnud kergelt, kuid iga asi on tehtud südamega. Minu tobe jonnakus ja mõnes mõttes ka sihikindlus ning uudishimu, peegeldub nüüd siis minu tegemistes. Ma arvan, et minus nähti seda noore inimese entusiasmi, sest mul on olemas tulevikuvision - oma siht ja unistused. Veelgi enam see, et valisin oma proovikiviks kaks eriala korraga. Sõna „parim“ natuke kohutab mind, sest on nii palju asju, mida saaks teha paremini ning kindlasti on minust tublimaid tegijaid. Kuid see on üks suurim tunnustus, mis saab olla ühele lihtsale maatüdrukule. See pani mind mõtlema oma pingutuste peale ning annab hoogu juurde tuleviku tegemistele. See tiitel on mõeldud selleks, et edendada maa elu ja kutsuda noori maale ja mul on päris tõsiselt, ülihepa tunne, et mind märkasid just minu õpetajad ja Maaelu Edendamise Sihtasutuse komisjon.

Kolm iseloomustavat sõna Sinu kohta.

Visa, jäärpäine ja optimist.

Õnnitleme Sind veelkord, Reta ja soovime kõikide unistuste täitumist!☺ Lisaks loe Lii Sammleri intervjuud Retaga 10. novembri Maalehest „Parim õpilane usub, et maaelu läheb taas hinda“.

Liisi Kont, kutseõpetaja

Foto: H.Poikalainen

Sügisvärvides sügispidu

3. novembril toimus Räpina Aianduskoolis sügispidu, kus olid vahvad esinejad ja seltskonnamängud, kuulutati välja ÕE uus president ja asepresident ning valiti Õhtu Õun ja Õunake. Õhtujuhtidena särasid Anastasia Kuropatkina ja Carola Künnapas.

Õpilasesinduse presidendiks kuulutati Häly Raidla ja asepresidendiks Loreida Purga.

Tantsumuusikat esitas bänd StandBy. Õhtu jooksul astusid üles mitmed üllatusesinejad. Arno Tamm esitas mitu laulu kitarri saatel ning marimbafoni mängis muusikakooli õpilane Reno Kokmann. Samuti esinesid meie kooli õpilased nii laulude kui ka toredate tantsudega.

Õhtu jooksul loositi mitmeid auhindu ja nii mõnigi sai vahva paki. Peale esinejate vaatamise-kuulamise ja loosi tõmbamise, sisustati peoõhtut ka seltskonnamängudega. Telefoni mängides moodustati kaks meeskonda. Esiteks paluti edasi öelda eestikeelne lause "üle oja mäele, läbi oru jõe". Esimesel võistkonnal jõudis lõppu hoopis lause "üle ole hea" ja teisel võistkonnal ei tulnudki tulemust ehk siis ei saadud aru. Elevust ja nalja tekitas ka venekeelse sõna „общепитие“ (ühiselamu) edasi ütlemine. Oli ka õhupallimäng, kus õhupallid olid kõhul ning jenkat tantsides ei tohtinud need katki minna. Toimus vana hea toolimäng, kus mängu alguses oli igal mängijal oma tool (üks jäi siiski ilma!), ent muusika katkemisel eemaldati üks tool. Kui muusika mängis, tuli toolide ümber käia, selle lõppedes kähku toolile istuda. Kellele tooli ei jagunud, langes mängust välja. Mängu võitis Kris Käos. Osalejatel ja pealtvaatajatel oli nalja kui palju. ☺

Peoõhtul valiti hääletamise teel Õhtu Õun ja Õunake. Õhtu Õuna tiitli pälvis Priit Trahv ja Õunakeseks krooniti Rebecka Hermann.

Sügispeo lõpus oli magus üllatus - nimelt suur ja väga maitsev tort. Peale tordi söömist tehti veel viimased tantsud ja siis ühikasse minek.

Laura Ehin, AE15-42-K

Fotod: T. Mastik, V. Truija

ÕE uus president Häly Raidla

Õhtujuhid Anastasia ja Carola

Magus üllatus

Toolimäng

Õhtu Õunad

Meie aiad

Kommuuni aed Maarja külas

Räpina Aianduskooli õpetajad ja töötajad kogunevad õppeaasta alguse ühisseminari pidama Taevaskoja lähedal asuvasse Maarja külla. Käes on 2. september. Tuul lennutab puudelt kollaseid kaselehti ja nagu laulusalmgi ütleb, punab päiksekiirtes pihlapuu. Mis koht on Maarja küla? Iseloomustus nende kodulehel teatab nii: *Maarja Küla pole mingi tavaline küla. See on kogukond Lõuna-Eestis, kus elavad intellektipuudega täiskasvanud saavad nautida rahulduspakkuvat ja mõtestatud igapäeva- ja tööelu. Külas elavad inimesed ei ole kliendid, vaid elanikud, kes oma elu ise korraldavad. Et nad sellega paremini toime tuleks, on külas tööpereliikmed, kes vajadusel aitavad.* Maarja külas tegutseb ka Räpina Aianduskooli õppebaas, kus intellektipuudega noored saavad abiaedniku haridust omandada. Reelika Koit, kursusejuhataja ja abiõpetaja teeb meile selgeks, et kohapeal elavad nii need, kes aiandust õpivad, kui ka need, kes lihtsalt oma elu Maarja külla sisse seadnud on. Kokku on viis elumaja, igas 6-8 inimest. Hetkel on elanikke 38, koolis õpib erinevatel kursustel kokku 17 noort. Taevaskojas on õpilaste majutamiseks ka õpilaskodu teenust osutav külalistemaja ning mõned noored tulevad iga päev kooli oma päris kodust.

Kompleksis on mitu maja, kus toimub õppetöö või kus käiakse söömas ja puhkamas, kuid aiandust ei saa õppida ainult koolipingis. Hoovi peal on tumepruun puidust suurte akendega maja, mille ees

Õpetaja Reelika Koit

seisev silt teatab uhkelt – aiandusemaja. Seal külvatakse, pikeeritakse, istutatakse ja tehakse muid pisi töid. „On oluline, et nad näeksid kogu taime kasvatamise protsessi, algusest lõpuni“, toonitab Reelika. Maja taga on võrktaga piiratud põllulapid ja viljapuuaed.

Põllumaa on jagatud kaheks. Pool kuulub külaelanikele, teine osa koolile. Aias on ka mitmeid kasvuhooneid, millest üks samuti koolile kuulub. Peenardel kasvab nii erinevaid lilletaimi kui ka maisi, arbuuse ja muid köögivilju. Taimekaitsest rääkides ütleb Reelika, et propageeritakse ikka mahedat, kuid teinekord tuleb siiski ka keemilisi taimekaitsevahendeid kasutada. Puuvilja- ja marjaaiast saadud saak jagatakse sõbralikult kõigi Maarja küla asukate vahel. Lisaks õunapuudele, mida lõikavad samuti oma õpilased, kasvavad aias ka kirs- ja ploomipuud ning kaks astelpaju, rääkimata maasikatest ja marjapõõsastest.

Reelika selgitab, et õpilaste tase on väga erinev, kuid abiaedniku õppe eesmärk on üks – isetoimetamine, iseõppimine, iseseisvuse omandamine, et noored oleksid suutelised võimalikult palju ise ära tegema ja selle läbi targemaks saama. Erinevad praktilised tegevused toimuvad kõik õpetajate abil ja juhendamisel. On neid, kes saavad hakka muru niitmisega ja teevad seda suurima hea meelega, on neid, kes tahavad ainult riisuda, kaevata või rohida ja ei jäta enne, kui kogu peenar on puhas, kolmandatele tuleb aga iga lühikese aja tagant leida uus tegevus. Maarja külas käivad õpetamas ka (nagu kohalikud ise nimetavad) Suurest Aianduskoolist õpetajad Tairi Albert ja Toivo Niiberg.

Kompositsioon aidatrepi

Vaade külale

Õppekompleksi keskmes on välikööök, kus ilusate ilmadega peetakse koosolekuid ja mõnikord ka lõunatakse. Suure pliidi peal saab seal valmis keedetud omakasvatatud viljadest mahlad ja moosid. Väliköögi kõrval on suur istutusala, kus hetkel domineerivad kibuvitsad, sekka mõned püsililled, kuid ees on ootamas suured muudatused. „Ikka lihtsamaks, efektiivsemaks ja ainult paremaks!“ teatab Reelika revolutsiooniliselt. Ta toonitab, et istutusala hooldamine peab õpilastele ja nende juhendajatele olema piisavalt jõukohane.

Kuigi aiatööd on jaotatud külaelanike ja õpilaste vahel, käivad Maarja külas ka abis talguliised – Lionsi ja Rotary klubide liikmed, USA kadetid, erinevad naisühendused, mitmed pikaajalised koostööpartnerid.

Kuna küla on ümbritsetud metsaga, siis käiakse ka seenel ja marjul ning niisama metsas jalutamas. Isegi seminari päeval tuli õpetaja Toivo Niiberg lausa kahel korral metsast välja, kilekott seeni täis ja teatas rahulolevalt, et nüüd on tema talvevarud täidetud.

Külal on oma spordiväljak, kus jalgpalli ja rahvastepalli mängitakse. Samuti väike lava, mille ees pingid ja kus laulupidu peetakse.

Aastal 2017 täitub Räpina Aianduskooli Maarja küla õpperühmal juba kümnes tegutsemisaasta, mille jooksul on eluks vajalikke teadmisi ja oskusi saanud paljud intellektipuudega noored. Soovime neile hoogu ja jõudu järgnevateks aastakümneteks. Lõpetuseks lisab veel Reelika, et õpetajad ja õpilased Suurest Aianduskoolist on Maarja külla alati teretulnud. Sealgi pakatab looduslähedane elu!

Liisi Kont, kutseõpetaja

Fotod: V. Truija

Moodne õppemaja

Kommuni põld

Sauna taga tligi ääres

Taas üks õuesõppe lugu

Et eelmisel aastal korraldas meie kooli keskkonnakaitse õpetaja Arvi Lepisk oma Veerksu jahipiirkonnas Põlvamaal esimese õppejahi, mis sai suure tunnustuse osaliseks, siis otsustati keskkonnakaitse metoodilisel koosolekul, et taolist jahti õuesõppena võiks ka sellel aastal korraldada.

Eelmisel aastal osalesid õuesõppe jahis üheksa päevase õppegrupi õpilast. Sellel aastal päevases õppegrupis õppivaid jahihuvilisi polnud, aga keskkonnakaitse sessioonõppe õpilased olid kõik õhinaga nõus osalema. Ootused olid väga suured. Jaht sai toimuda ainult 11. novembril, õppesessiooni ajal.

Hakkasin kiiresti otsima Põlvamaalt jahtkonda, kes oleks nõus ja võimaldaks õppejahti korraldada. Veerksu jahimaadel, kus vägesid juhib meie õpetaja Arvi Lepisk, olid õppejahi ajaks pödrad juba kütitud ja lisaluba veel polnud. Kasutades häid kontakte, üritasin Jaanus Kalaga suhelda, kuid aeg ei sobinud neile. Üritasin veel Orava jahtkonnas ja Nohipalu jahiseltsis õnne katsuda, kuid meile sobiv päev ei sobitunud kellegi jahikalendrisse. Arutasin oma jahtkonna juhatuses tekkinud olukorda ja juhatuse otsus oli - teeme ära, vaja on aidata.

Mitu päeva ettevalmistust: lumelükkamist, jahimaja koristamist, külalistele roogade ettevalmistamist - nõudsid pingutust. Tänu üksmeelele ja arusaamisele, näitasid kõik Illi mehed üles suurt soovi aidata jahtkonna esimehel suurüritus läbi viia. Vastutus oli ka suur, ikkagi nii palju eri paigust inimesi üle Eesti saabus külla.

Ja siis saabus 11. novembri hommik. Ilm oli lausa jumalik, ainult mõned külmakraadid. Kell 08.15 startis koolibuss Rāpinast, olles pardale võtnud 13 õppurit ja õpetajat, sh jahimehed-kütid Arvi Lepisk ja Marko Laanes.

Tund hiljem vuras Illi jahimaja õuele koolibuss ning külalised paluti jahimajaga tutvuma. Ega eriti polnudki mahti daamidel peeglist vaadata, ennast korrastada, sest järgnes minu käsk rivistuda õuele. Jahilistele jagati jäljeraamatud.

Ja nüüd algaski õppetöö - õues õpe, lõimumine. Et kõik õpilased olid koolis tudeerinud jahiseadust, jahieeskirju, keskkonnalubasid ja aruandeid, looduskaitse aluseid, ulukibioloogiat, metsaseadust jt aineid teoreetiliselt, siis just nüüd sai neid ka reaalses jahis järel proovida. On ju meeldiv viibida värskes õhus, suhestuda loodusega, näha loomi, linde ja kuulda linnuhääli. Võis näha vilkalt oksalt oksale hüppavat oravat, kuulda rähni trummipõrinat. No mis võiks olla veel parem, kui võrrelda õppepäeva umbses klassiruumis.

Õppuritele oli see esmakordne uus kogemus näha, kuidas toimub jahti korraldus jahtkonnas. See on hoopis midagi muud, kui tuupida klassis teooriat, nägemata reaalselt poolt. Et kohustuslikud jahihutuse nõuded ühisjahis on kirjas jahieeskirjades, siis lugesin need kõik õpilastele ette, lisaks ka asjalikud kommentaari ja selgitused.

Andres Ots, kes oli päeva fotoreporter ja videomees Maalehest, tuletas pidevalt meelde, et täna on „Võro keele päev“ ja ka mina pidin pruukima kohalikku keelt. Üritasin küll, kuid mitte kõik laused-sõnad ei kõlanud kohalikus keeles. Vaja oleks pidevalt harjutada, küll siis edaspidi paremini õnnestuks.

Kui ohutusnõuded selged, ohutusvestid kontrollitud, valiti jahijuhataja. Vastutusriikka ameti sai endale Indrek Jõgeva. Nüüd võis anda allkirjad jahinimekirjale. Peale 13 aianduskooli külalise olid Illile jahti kutsutud mehed nii Vastseliina, Misso ning Rõuge jaht-

kondadest, seega oli kokku kütte ja ajajaid 30 meest ja naist.

Õppeprogramm nägi ette ka kõikide jahidokumentide tutvustamist ning kontrollimist enne jahti algust. Näitasin oma jahitunnistust, suuruluki laskekatse tunnistust, väikeuluki küttemise jahiluba, relvaluba ja ka isiklikku jahti vintrelva ning selgitasin, kuidas on ohutu relva hoida. Et jahikoer nimega Roki oli juba kärsituks muutunud ja ootas peremehelt metsa minekut, pidi ka tema näitama oma kaelas olevat punast rihma ning peremees jahikoera passi. Lisaks teavitati missuguseid jahilukeid võib täna kütta. Veel said jahist osalejad teada, kuidas peab käituma jahijuhataja, kui uluk on tabatud. Selgitasin kõigile, kuidas pidada sidet, mida teha, kui keegi ära eksib, kuidas kiiresti saada abi.

Et võõral jahimaal külalised-ajajad ära ei eksiks, määrati ajajate vanemaks metsa hästi tundev kohalik jahimees, ungari rahvusest Andras. Jahisageduseks pandi raadiojaamades nr 1.

Keskkonnakaitse erialal õpitakse ka loodusfotograafia aluseid, seega seati valmis fotokad, nutitelefonid, et võimaluse korral häid fotoelamusi talletada. Saadi aimu, mis on "eluta jaht", maastikul ohutu liikumine, orienteerumine, kuidas kasutada raadiosidet, et metsas mitte ära eksida. Lõimuti mitmes õppeaines, eri valdkonnas, mida koolis õpitakse. Nähti, kuidas toimib jahieetika, mida teeb jahijuhataja kui uluk on kütitud, kuhu teeb jahiloo omanik märke uluki tabamise kohta, kuhu asetab jahijuhataja kuuseoksa, millal võetakse mütsid peast, kuidas avaldatakse viimset mälestust jne...

Kindlasti on selline õppevorm palju huvitavam, kui tuupida õppeklassis pähe teooriat. Õuesõppe käigus valmivad mitmed kirjalikud ettekanded jahihutusest, keskkonnalubadest, jahieetikast, jahiseaduse nõuete täitmisest. Looduses nähti ulukite elupaiku, jälgi, kogeti erinevaid metsakooslusi, tüüpe.

Kokkuvõttes jahist tehti kella 13.30 paiku jahimajas. Täna nähti kõiki osalemast, kiitsin nii ajajaid kui kütte, jahikutsat, kui selle tublit peremeest Sulevit. Loomulikult mälestati püsti seismisega kütitud jahilukeid - ühte pödralehma ja pödravasikat. Laual põles kaks küünalt.

Perenaine Astrid Minka, minu abikaasa, hoolitses laua katmise eest. Magustoiduks oli taas Andrase poolt üllatus, kes oli oma kätega ja ungari retsepti järgi valmistanud ülimaltsva koogi.

Tänu kõigile, kes osalesid jahis. Erilised tänud õpetajatele, kes suunasid, õpetasid ja julgustasid õppureid: Örne Rämmann, Arvi Lepisk, Marko Laanes, Anu Seim.

Uute kohtumisteni juba järgmisel aastal.

Uno Minka, kutseõpetaja, Illi jahtkonna esimees

Foto: K. Liibert

Moodne õuesõpe

Rahvusvaheline aiandus Taanis

Islandi Põllumajandusülikooli poolt alustatud ja Nordplus'i poolt rahastatud projekt „Nordic Horticulture“ kutsus 6.-12. novembril Taani viie riigi (Island, Rootsi, Soome, Eesti ja Taani) esindajad. Kokku said põhjamaade aianduse õppekavarühma erialade (aednik, maastikuehitaja ja florist) õpilased ja õpetajad, et üheskoos praktilisi tegevusi tehes teineteistelt õppida, oma silmaringi avardada ja uusi kontakte luua. Üheks projekti koostööpartneriks on Taanis, Aarhuse linna lähisel paiknev Green Academy (Jordbrugets UddannelsesCenter Århus). Kokku osales õppelähetusel 40 inimest. Etteruttavalt võib öelda, et selle projekti esimene koostöönädal õnnestus suurepäraselt!

Räpina Aianduskoolist esindasid Eestit aedniku eriala õpilased Reta Poolak ja Heli Poikalainen, maastikuehitaja eriala õpilased Marianne Lumera ja Lisett Barbo ning floristi erialalt Maarja Haas ja Mari Merileid Metsnik. Õpetajatest käis kaasas puuviljanduse õpetaja Liisi Kont. Samuti ühines Nordplus projekti tegevustega Erasmus+ projekti raames Taanit külastanud kutseõpetaja ja haridustehnoloog Katrin Uurman.

Esimesel päeval (esmaspäeval) tutvustati vastuvõtvat ja projektis osalevaid koole ja saadi üksteisega tuttavaks. Päeva teises pooles külastati Aarhuse kesklinna ja kohalikku botaanikaeda.

Järgnevateks päevadeks jaotati grupp erialade kaupa rühmadesse. Igal rühmal oli oma programm. Teisel projektipäeval sõitsid aednikud tutvuma kahe puuviljanduse valdkonna ettevõttega, kellest ühel oli 11 ha suurune viljapuude istandik (Karensminde Frugtplantage) ja teisel sama suur viljapuustikute kasvatus (Prima-Plant). Maastikuehitajad hakkasid õppima uusi nippe looduskivisillutise ehitamiseks. Floristide ülesandeks oli dekoreerida üks õppehoone klassidest teemal „Christmas Wedding“. Seda ruumi oli võimalik kõigil soovijatel neljapäeva õhtul imetleda.

Kolmapäeval pidid aednikud välja otsima pookimisnoad ja oksakäärid, sest rääkima hakati oksastamisest ja silmastamisest. Saime teada, et Taanis väga palju silmastamisega ei tegeldagi. Kõik noored istikud ostetakse sisse hoopis Hollandist. Nii on odavam. Lisaks sellele üllatas teadmine, et Islandil ei kasva õunapuid. Kasvuperiod on seal liiga lühike. Samuti saavad islandlased vaarikaid ja maasikaid kasvatada ainult kasvuhoonetes. Kiiresti sai selgeks ka see, et igas riigis on erinevad töövõtted. Kõige tähtsam on aga see, et tulemus on alati ühesugune. Hoolimata sellest, et silmastamisel tehtavad liigutused on erinevad, kasvavad viljapuude istikud nii Eestis kui ka Taanis ühtviisi. Loomulikult kasvatatakse erinevaid sorte.

Maastikuehitajad rajasid teisel ja kolmandal projektipäeval erineva suurusega ja mustriga täringukividest sillutisi. Nii nagu aednikelgi, sai ka maastikuehitajatele selgeks, et Taanis on töövõtted, võrreldes Eestiga teistsugused. Tööriistadki, mida kasutati polnud mõne uhke firma toodang.

Kolmapäeva teisel poolel toimus õpetajate nõupidamine, kus arutati Nordplus projekti jätkamise üle. Nordplus projekti pikkuseks on üks aasta, mille käigus toimub kaks õppelähetust – üks Taani ja teine Islandile. Ühiselt leiti, et tore oleks projektiga jätkata ning anda ka teistele partneritele (Soome, Rootsi ja Eesti) võimalus tutvustada oma kooli ja läbi viia õppenädal. Kõik olid väga huvitatud Eesti ja Räpina Aianduskooli külastamisest.

Neljapäeva hommikul koristasid maastikuehitajad eelnevatel päevadel rajatud sillutise ning seejärel kuulasid loengut rohekastustest ja -seintest. Aednikud jätkasid silmastamise ja pookimise õppimist. Soovijatele pakuti võimalust liituda maastikuehitajatega, et rohkem katuse- ja vertikaalhaljastusest teada saada. Floristid jätkasid ruumidekoratsioonide tegemist. Floristide päev kulmineerus demoesinemisega, mille käigus valmis kaks kimpu.

Reede oli taas ekskursioonide päralt. Aednikud ja maastikuehitajad

külastasid aianduskeskust (Plantorama) ja katusehaljastusega tegelevat ettevõtet (Buus Landscape Gardeners), floristid aga erinevaid lillekauplusi.

Nädal möödus kiirelt ning reedeõhtusel pidulikul õhtusöögil kippus tänusõnu kuulates meel veidi nukraks, nii omaseks ja tuttavaks oli kõik juba saanud...

Projekt jätkub kevadel. Siis sõidetakse külla Islandile.

Katrin Uurman, haridustehnoloog

Liisi Kont, kutseõpetaja

Fotod: K. Uurman, L. Kont

Osalejate emotsioonid Taanist

Liisi: Esialgu tekib ikka kõhklus oma keele- ja erialaoskuse osas, sest teadmata on teiste riikide tase. Ometi on just see asja kõige põnevam osa – võrrelda enda taset naaberriikidega. Kohapeal aga selgus, et ülelligne muretsemine oli asjatu, sest inimesed olid kõik nii sõbralikud ja toetavad, et isegi kui esimese hooga kõik õiged sõnad meelde ei tulnud, noogutati tunnustavalt ja suhtlus kulges ladesalt. Suurema osa kokku tulnud õpilastest moodustasid meie mõttes kaugõppijad, kes õpivad rohkem hobi pärast, seda enam oli rõõm nakatuda nende energiast, kui nad õhinaga pookimisnuga käes hoides alusele esimesi lõikeid teha üritasid. Ettevõtete külastamine tõi nii äratundmisrõõmu kui ka üllatusi. Näiteks proovitakse Taanis kirsipuude kasvatust tunnelites rakendama hakata, sest liigse niiskuse tõttu on suureks probleemiks viljade lõhenemine. Juba praegu kaetakse kirsipuid plastik katusega, et vihmad vilju ei rikuks. Kokkuvõttes võiks öelda, et Eestis on puuvilja ja marjakasvatust nii lihtne!

Taanlasest isikukasvataja rääkis, et naaberriik Rootsi on neile väga hea turg, kuid Rootsis kasvavad viljapuud eelistavad teisi aluseid kui kohalikud taimed. Konkureerimisvõimelisena püsimiseks on taoline teadmine väga oluline.

Jäin Taani külastusega väga rahule, see oli suurepärane võimalus õppida paremini tundma põhjamaid ning põhimõtteid, mida nendes riikides aiandusega tegelemisel järgitakse.

Katrin: Minu jaoks oli Green Academy juba tuttav koht. 2011. aasta juunis külastasin seda kooli EUROPEA seminari raames. Henrik Dethlefseniga, kes meid vastu võttis, suhtlen igapäevaselt, sest tema on EUROPEA juhatuse esimees. Minu õppelähetuse eesmärgiks oli osaleda Nordplus projekti erinevates tegevustes, saada aimu sellest, kuidas Taanis kutseharidus toimib ja milline on selle hetkeseis, kuidas koolis õppetunde läbi viiakse jms. Samuti pakkusid mulle suurt huvi aianduse valdkonna ettevõtted ja uute kontaktide loomine. Mina olin Taanis kokku 10 päeva. Selle aja jooksul sain osaleda kõigi Nordplus projekti erialade gruppides (aednikud, floristid, maastikuehitajad). Samuti külastasin lisaks kahte Taani suurtootjat – Queen ja Rønnebæk, kus sain väga hea ülevaate tänapäevastest tootmiskasvuhoonetest.

Projektinäda jooksul hakkas silma see, et suurt rõhku pööratakse Taani kutseõppes võtmepädevustele. Väga oluliseks peetakse distsipliini, kellaaegadest kinnipidamist, töö tegemise harjumust jms. Võtmepädevuste nn õpetamiseks on Green Academy's pühendatud terve esimene õppeaasta. Tihedat koostööd tehakse ettevõtetega. Kooli õppima asumisel peab õpilasel praktikakoht juba olema olemas. Praktikal ollakse õppeajast terve aasta. Õppepäev on koolis jagatud kaheks osaks: ennelõuna ja pärastlõuna. Õppetunnid algavad kell 8:15 ja lõpevad 15:50. Lõuna toimub kõigil samal ajal, kell 11:45-12:25. Lisaks lõunale on õppepäeva jooksul veel kaks pausi – kell 9:50-10:10 ja 14:00-14:15. Kõikidest pausidest peetakse rangelt kinni.

Õppeklassid on tavapärased, kuid mitte nii paljude tehniliste võimalustega, kui meil. Küll aga on tavapärastel õppeklassides mitu siinidel liigutatavat tahvli ja stendi, kus saab presenteerida õppematerjale, rühmatöid vms. Õppehoone koridoride seintelt võis leida mitmesuguseid õppeotstarbelisi plakateid ja postreid, maa-kaarte jm. Näiteks võis ühes koridoris tutvuda Taanis invasiivsete liikide (taimed, loomad jm) piltidega, mis olid tähistatud taani- ja ladinakeelsete nimedega.

Kogu koolikompleks (õppehooned, töökojad, kasvuhoone, söökla, ühiselamud) moodustasid ühtse terviku, justkui oma pisikese küla. Hoonete vahel oli ühtses stiilis haljastus, mis oli täis erinevaid taimesiltidega tähistatud taimi. Rohkem võis leida Taani haljastuses enamkasutatavaid põetud ja pügamata puittaimi ja hekke, vähem rohttaimi. Õppehoonesse pääses põhimõtteliselt igast ilmakaarest. Sisse- ja väljapääse oli nii palju, et ei jõudnudki neid kokku lugeda.

Ettevõtete külastusest jäi meelde see, et edukuse aluseks on laiapõhjalised teadmised mitte ainult oma riigis toimuvast vaid kasuks tulevad ka teadmised naaberriikide tavadest. Nii rääkisid meile ettevõtte Prima-Plant omanik sellest, millisele alusele tuleb pookida õunapuid, kui sooviks istikuid turustada Taani või Rootsi või Norrasse. Samuti rääkis Rønnebæki omanik, millise õievärviga kuukingi nõuab Ida-Euroopa või Soome turg, milliseid kuukingi on tarvis toota jõulukuude ja milliseid lihavõteteks. Edukas tootja peab taolisteks nõudmisteks igal ajal valmis olema.

Kinnitust sain sellele, et üha enam võetakse kasvuhoonetes kasutusse LED-valgusteid, et energialt kulud kokku hoida. Ära kasutatakse kogu võimalik pind, kasvuhoonetes ringlevad lavatid ja valmistoodang tootmispinnast kõrgemal, ka vahekäikude kohal. Oluline on tootevalik, mida pakkuda, et kasumlikult just selles asukohas toota. Nii näiteks kogu Euroopale kalanhoesid tootev ettevõtte Queen kasvatab oma tootmiseks vajaminevaid emataimi pistikutest saamiseks hoopis Vietnami, mis igapäevaselt Taani transporditakse. Samuti on tootmine praktiliselt kella-ajalise täpsusega välja arvestatud. Nii lisataksegi täna pistiku juurduma panemisel potile silt, millel on andmed müügikuupäeva kohta. Samuti on edukuse aluseks uute sortide aretamine. Sellele pööratakse suurt tähelepanu, sest klient soovib alati midagi uut.

Tänapäeval omab IKT ja programmeerimine ka aianduse valdkonnas väga suurt tähtsust. Tootmine toimub läbi arvutisüsteemide, mis asuvad hoopis kuskil mujal ja on ettevõtte enda poolt programmeeritud. Nii näiteks on ettevõtte Queen peaarvutid hoopis Kopenhaagenis, mitte Aarhuses, kus kasvuhooned asuvad. Nii võibki kasvõi öösel kell 3 Kopenhaagenist anda käsu taimede kastmiseks, lavatite liigutamiseks või lihtsalt kontrollida, millise sordi taimed järgmisel päeval õied avavad. Samuti mõõdavad arvutid lasersilma abil taimede suurust, suunates need edasi erinevatele lavatitele. Tavaliselt inimese silm sellistel suurustel vahet ei tee, mistõttu ongi tehnoloogia appi võetud. Robotid aga pakendavad toodangu ning suunavad need alustele.

Jäin õppereisiga väga rahule. Sain Taanist palju uusi teadmisi, fotoalbum on nüüd umbes paarituhande foto võrra rikkam. Lisaks sain juurde palju häid tutvavaid ja kontakte.

Marianne: Green Academy külastus oli õpetlik. Huvitav oli näha, millistes tingimustes õpitakse sama eriala välisriigis - milliseid tööviiteid ja tööriistu kasutatakse ning milline on sealne töökultuur. Minule jääb kindlasti peale sealsest maastikuehituse tundi meelde see, kui oluline on tööohutus. Seal koolis ei paistnud tööohutus nii oluline olevat nagu meie koolis. Lisaks tutvustati veel rohekatuste ja -seinte rajamist. Sellega seonduvat oleks me ise ka teha tahtnud, kuid samas oli huvitav kuulata asjatundjaid. Lõpetuseks võin öelda, et Nordplus õpirändeprojekt andis hea võimaluse erialaselt silmaringi laiendada ja olen tänulik, et sain sellise kogemuse võrra rikkamaks.

Reta: Esimese asjana meenub, et olen ülimalt rahul, et sain osa võtta sellisest programmist. Vägev oli rännata rongide, lennukite ja bussidega. Mulle meeldis see maa, mida põgusalt nägin. Tundsin põhjamaist kargust nii ilmas kui inimestes. Loodus oli küll põldude ja tuulterohke, aga miski tekitas tunde, et tahaks seda maad rohkem avastada ning tutvuda lähemalt keele ja kultuuriga. Väga huvitavad olid pookimise töötoad, samuti nautisin väljasõite ja neid inimesi, kelles igaühes peegeldus loodusearmastus ja huvi õppida loodust tundma. Nordplus'i programm avardas kõvasti silmaringi, andis inspiratsiooni ja palju mõtlemisainet.

Heli: Mulle meeldis Taani ja Taanis olemine. Niipalju kui me ringi liikuda saime, tundus riik kena, mis sest, et loodus oli end juba puhkama sättinud. Tore oli erinevate ettevõtetega tutvuda ja ka niisama aianduskeskuses uidata. Nordplus programmi raames kokku tulnud inimesed olid kõik väga toredad, avatud ja sõbralikud. Kutsusid ikka tagasihoidlikke eestlasi ka seltskonda, õhtustele koosviibimistele. ☺ Lisaks oli neil väga hea inglise keele oskus, mistõttu oli hea suhelda ja ise keelt harjutada. Erialane pluss oli see, et me saime mitmel päeval pookimisega tegeleda. Varasemalt olin seda vaid paaril korral lühikest aega koolis teinud.

Lisett: Mina ja Marianne olime maastikuehitajate juures, ehk saime osa Taani maastikuehituse eriala tundidest. Seal on umbes kaks korda suurem hall kui meil, kus nad saavad harjutada ja kool ise on ka väga suur. Olime loengus ja tegime ka praktilist osa kaasa. Eesti ja selle kooli erinevusi oli märgata pea igal pool. Panime tähele just seda, kuidas seal näiteks tööohutusest midagi ei teata või

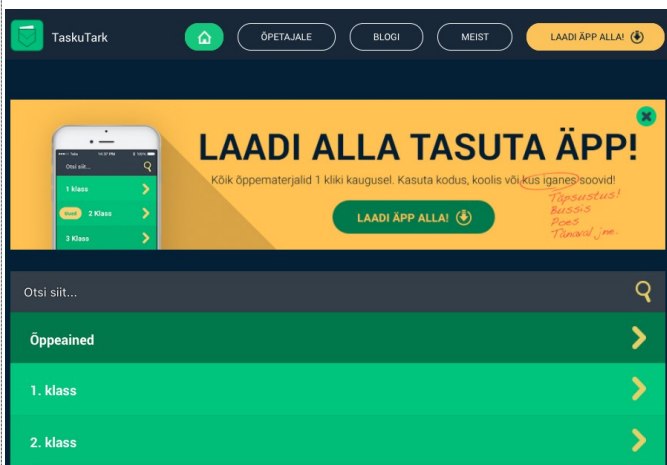
siis nad lihtsalt eiravad seda. Veel panin tähele töökvaliteeti, tundus et õpilastel väga kriitilist silma ei ole. Samuti märkas, et ka linnatänavatele oli pandud täringukivi sellise kvaliteediga, millega meie oma koolitunnis läbi ei pääseks. Kuna projekti üks teema oli roheseinad ja katuseaiad, siis olid ka sel teemal loengud ja firmajuht rääkis natuke, mida nad teevad. Käisime samuti botaanikaaias - see oli suure kupliga mega suur hoone ja seal oli väga palju erinevaid, pigem eksootilisi taimi. Nägime ka mõningaid selliseid taimi, mis kasvavad küll Eestis, kuid ei suuda siin õitsema hakata.

Ma ei kujutanud ettegi, mis kliima on Taanis ja tegelikult tundus seal meie viibimise ajal isegi külmem kui Eestis. Siiski ei tule neil sellist külma talve nagu Eestis ja paljud taimed suudavad seal kasvada-õitseda, aga meie kliimas mitte. Nägime ja külastasime ka suuruselt teist Taani linna Aarhus, kus meile tehti ekskursioon. Meelde jäi ka väääääga pikk koju sõit, sest üks meie lendudest tühistati ja pidime lisa öö hotellis veetma. ☺

Haridustehnoloogi minutid

TaskuTark – tarkmees taskus

TaskuTark (<http://www.taskutark.ee/m/>) on iga õpilase abimees mitmes õppeaines, võimaldades õppida ja korrata üldharidusaineid (nt bioloogia, matemaatika, füüsika, geograafia, keemia, eesti keel, inglise keel jt) ning valmistada riigieksamiteks. Veebileht sisaldab nii õppematerjale kui ka teadmiste kontrolliks mõeldud teste ja ülesandeid. Õppematerjalid ja testid on paigutatud vastavalt raskusastmele klassidesse ja vastavad üldhariduskooli riiklikule õppekavale.

Joonis 1. Avalaht.

Lisaks üldharidusainetele saab veebilehe TaskuTark abil kontrollida oma liiklusalaseid teadmisi liiklustestide lahendamisel. Liiklustestid on paigutatud 12. klassi eesti keele testide alla.

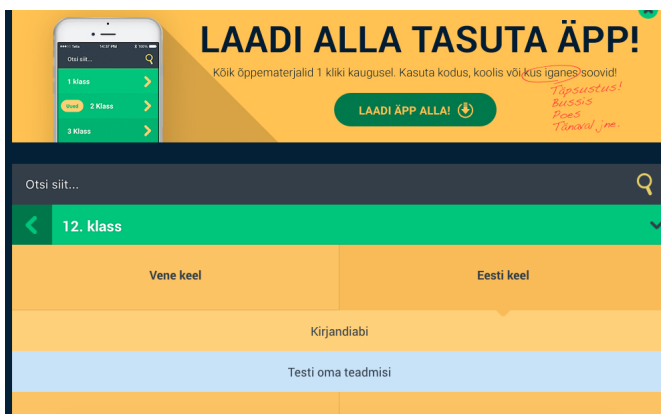
Hetkel on võimalik sooritada kahte erinevat liiklustesti, mis on valminud koostöös Liikluskooliga. Testide autoriks on Reedik Niilus. Liiklustesti lahendamise järel kuvatakse tagasisideks õiged vastused, samuti tehtud vead. Ühte testi saab läbi teha lugematu arv kordi.

Veebilehe TaskuTark on kasutamine on väga lihtne igale kasutajale. Tegemist on eestikeelse keskkonnaga.

Lingid allalaadimiseks:

Androidile: <https://play.google.com/store/apps/details?id=ee.taskutark.app>

iOSile: <https://itunes.apple.com/us/app/taskutark/id934045086?ls=1&mt=8>

Joonis 2. Liiklustestide asukoht (12. Klass, eesti keel, testi oma teadmisi)

Kes peab kellele andma teed?

- ☐ Autojuht jalgratturile.
- ☐ Jalgrattur autojuhile.

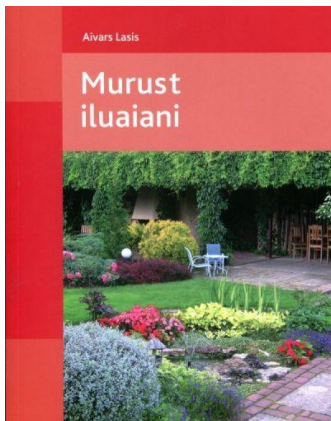
Joonis 3. Ülesanne liiklustestis.

TaskuTark on kasutatav lisaks arvutile ka nutiseadmes.

Nutiseadme rakendused on tasuta, samuti ka veebikeskkonna kasutamine.

Katrin Uurman, haridustehnoloog

Aivars Lasis „Murust iluaiani“

Sellise pealkirjaga lāti keelest tõlgitud raamat jõudis tänavu eestlasteni. Autoriks Bulduri aianduskooli kauaaegne õpetaja Aivars Lasis, tõlkijaks meie kooli 2013. aastal lõpetanud Kristo Burk. See ongi peapõhjuseks, miks raamatule tähelepanu osutame. Autor märgib raamatu eessõnas lätlaste külaskäike Eesti aedadesse, Rāpinast Tallinna ja Pärnuni.

Mulle meeldis raamatu sisutihe tekst ja hästi valitud fotod naabrite iluaedadest ning taimedest.

Ülevaatlikke tabelleid aiataimede tutvustamiseks (alates 36 leheküljelt) on täiendatud Eestis sobivate kasvatuspiirkondadega. Õppijana hindaksin haljastustööde kalendrit (lk 110). Täpsema sisulise analüüsi võiksid teha iluaiaanduse õpetajad.

Mõned märgatud terminoloogilised küsitavused vajaksid tähelepanu.

Eesti keeles üle kasutatud sõna „dekoratiiv-“, sobib sagedamini asendama lühike „ilu-“, (lk 4-5). Seega „dekoratiivtsooni“ asemel „ilutsoon“ ja „dekoratiivse lehestiku“ asemel „ilus lehestik“.

Võrsed on üldjuhul suvised juurdekasvud. Lk 45 peaks siis märkima, et tegemist on talviste võrsetega, nagu see on eelmisel leheküljel.

Levinud veaks, mida siingi jätkatakse, on maasiseste võsundite nimetamine juurevõsudeks. Lk 64 olevas tabelis on vähe neid taimi, kes sarnaselt kirsipuuga ja astelpajuga juurtelt võsused annavad. Toompihlakal kasvavad tütaraiumedeks arenevad võsundid välja juurekaelalt, mitte juurelt. See pole ainult teoreetiline targutus. Võsundiliste taimede tüütut levikut naabrusesse on juurevõsused andvatest taimedest tunduvalt lihtsam piirata.

Kristo Burk on varemgi tõlkinud eesti keelde artikleid lāti keelest. Oleks hea, kui ta tulevikuski jälgiks naaberriigi aianduskirjandust ja parima leitud meie lugejaile suupäraseks muudaks.

Jaan Kivistik

„Murust iluaiani“ Reti vaatevinklist

Jaan Kivistiku palvel töötasin läbi meie kooliperele tuttava kolleegi (Buldurise Aianduskoolist) Aivars Lasis'i raamatu: „Murust iluaiani“, kus vanahärra tutvustab nii koduaia otstarbepärasest tsoneerimist kui ka eluta ja elusmaterjalide kasutusviise kujundamisel ning rajamis- ja hooldustöid.

Rõõm taaskord nentida, et naabrid jätkuvalt peavad kalliks koduaedade kujundamist ja on ette võtnud selle kohta raamatu kirjutada. Alustuseks pean kohe nimetama, et raamatu ülesehitus ei olnud minu kui kujundaja jaoks mõistlik, kuid igal juhul lugemist väärt juba kas või sellepärast, et paremini mõista meie lähinaabrite eelistusi ja filosoofiat oma koduaedade kujundamisel. Ka raamatus kasutatud terminitest ei ole kõik samad Eestis kasutatavatega, kuid miks ka mitte. Nii nagu aed on pidevas arengus ja muutumises, nii kipub see ka tänapäeva terminite maailmas olema.

Lugesin raamatut õpilase pilguga ja julgen arvata, et Aivars Lasis ei lähene kujundusele süsteemselt. Nimelt häirib asjaolu, et see mildest aiakujunduses alustatakse ehk ala inventeerimise juurde jõuab

autor selle viimastel lehekülgedel, küll aga alustab raamatut tsooneerimise peatükiga, mis võiks järgneda inventeerimisele. Nimetatud etapi järel loobub vanahärra eelkujunduse ja kujunduse etapi kirjeldamisest ja alustab kohe töövahendite tutvustamisega. Viimaselt liigub arhitektuuri väikevormide tutvustamise juurde, mis on ülevaatlilik ja tekitab huvi. Meeldib taimmaterjali tutvustav peatükk, kus ta analüüsib taimi just niisuguste kriteeriumite aspektist, mida aiakujundaja esikohal hindab. Tõsi, osa nimetatud taimevalikust meie kliimatingimustesse oma külmapelglikkuse tõttu ei sobi, kuid see ei olnud ka autori eesmärk. Nimetatud peatükkidele järgnesid veidi vähem põhjalikud istutus- ja murualade rajamise ning hooldamise peatükid ja viimaseks peatükiks nagu eespool mainisin, siis nn haljastusprojekti koostamine koos ala uuringuga.

Olen tänulik Jaanile, et ta soovitas raamatuga tutvuda, sest viimane pakkus põnevaid hetki ja oli arendav. Mina soovitan samuti igale kolleegile, kes on aiakujunduse pisikuga nakatunud, tutvuda Aivars Lasis'i raamatuga „Murust iluaiani“, et avardada oma silmaringi.

Reti Randoja-Muts, kutseõpetaja

Liivimaa kutsekoolide sügispäevad

Eelmisel aastal võitis kutsekoolide sügispäevad Tartu Kutsehariduskeskus, seega said nad õiguse korraldada järjekordsed sügispäevad. Rāpina Aianduskooli esindasid maastikuehituse esmakursuslased Kersti Sagim, Timo Sild, Kätlin Kiima ja Ragne Nazimov.

Üritus oli põnev ja kutsekoolid võistlesid nii orienteerumises, spordis kui ka pimesi pannkoogitaigina valmistamisel. Orienteerumine toimus koolimaja piires. Igas punktis oli päris keerukas ülesanne. Näiteks üritasime riidetükist rebida ühte pikka riba, valmistasime käterätikut kaisukaru ja panime proovile matemaatilised teadmised. Spordivaldkonnas mängisime teatejooksu stiilis trips-traps-trulli, viskasime täpsust ja veeretasisime vihmavarjukujulisel riidel palli. Pimesi pannkoogitaigina valmistamine oli väga põnev – koostisosad oli ette antud, oli vaja pimesi need kaussi panna ja segada tükivabaks. Kõrvalseisja võis ka juhendada. Nalja sai palju. Lisaks võistlustele olid ka vahvad seltskonnamängud, mis erinevatest koolidest õpilasi omavahel tuttavaks tegid. Lisaks lõunapausile, pakuti vahepeal ka pirukat, teed ja kohvi.

Võistluste tulemused olid üsna tasavägised. Võitjaks osutus Järvamaa Kutsehariduskeskus, kes korraldab seega järgmise aasta kutsekoolide sügispäevad. Endaga kaasa viisid nad rändkarika – klaasist porsa.

Ragne Nazimov, ME16-42-K

Foto: H. Lumpre

Rāpina Aianduskooli esindus

Retk tänapäevast kiviaega ERMis

Tugitöötajate õppekäik Eesti Rahva Muuseumi (ERM) algas 18. novembri hommikul Rāpinast. Bussitais rahvast jõudis lõbusas tuju kohale natukene enne kümnet hommikul. Vastu võttis meid hulk kaameramehi ja turvatöötajaidki sagis fuajees arvukalt... jah, meie seltskond polnud kahjuks nende huviorbiidis. Tuli välja, et täpselt samal ajal väisas ERMi ka Eesti Vabariigi president Kersti Kaljulaid. Tema ja meie gruppide ekskursioon tänapäeva Eesti elust olust alates, nõukogude ajast, esimese Eesti Vabariigi ajast kuni kiviajani välja kestis umbes tunni. Giid oli väga tore ja oskas säreilmselt ning huvitavalt rääkida kõikidest väljapandud esemetest. Nägime ka esimest sinimustvalget lippu, suurt ristimändi ja palju huvitavaid esemeid ERMi kogudest nii saalides kui ka pörandal all. Õllekappade näituseruumis oli osa pörandat klaasist ja allkorrusel võis näha igasuguseid sõiduvahendeid, mille ette sai hobuseid rakendada - kalessid, vedruvankrid. Kui Eesti näitus vaadatud, siis liikusime allkorrusel asuva Uurali rahvaste näituse juurde, kus sai näha meie sugulasrahvaste elu-olust killukesi. Kui giidiga ekskursioon läbi, saime paar tundi igaüks omal käel veel ringi vaadata - kes tahtis, võis kohvikus keha kinnitada, kes tahtis, sai Eesti kunstnike maalimist vaadata, muuseumipoest meeneid, käsitööd või raamatuid osta. Ise käisin kõik näituseruumid veel kaks korda läbi, sest põnevaid esemeid, interaktiivseid teabetubasid ning huvitavaid filme erinevate ajastute kohta oli seal päris palju. Ühes ruumis jäin uudistama seda, kuidas Kihnu memm rääkis rahvariiete selga panekust ja üks väike poisike tuli mind katsuma, arvestes vist, et olen ka näituseeksponaat. ☺ Ütlesin tema vanematele, kes tulid

Tõnis Lukas ja Kersti Kaljulaid

vabandama, rahustuseks, et kuigi ma pole eksponaat, siis pai võin poisile ikka teha. ☺

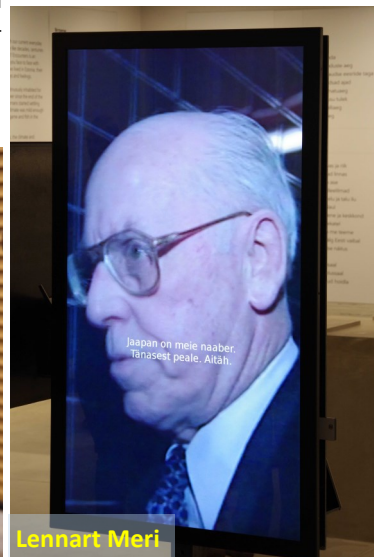
Uuritud sai ka muuseumi ajalugu ja maketti praegusest hoonest, mis väga detailselt kujundatuna ühes nurgas esindatud oli. Muuseumipoest ei otnud sellel korral midagi, aga ilusat käsitööd ja meeneid käisin seal vaatamas. Tagasi tahaks ERMi minna küll, kui mitte enne, siis kindlasti järgmise aasta suvel, mil pidi avatama rahvariiete erinäitus.

Enne ärasõitu küsisin toredalt riidehoiuonult, et kas ta teab, palju ta päevas riideid nagisse ja tagasi pannes maha kõnnib. Mees vastas, et on mõõtnud sammulugejaga, kokku tuleb peaaegu 30 kilomeetrit! Jah, temal küll pole enam vaja peale tööd kepikõndi tege-ma minna. ☺

Kodutee möödus heas seltskonnas kiirelt, kõik osalejad jäid ekskursiooniga rahule ning lubasid kunagi taas muuseumi külastada.

Ille Rämmer, pargiaednik

Fotod: K. Toom

Lennart Meri

Väino Talv (17.05.1934-11.11.2016)

Veel viimase sügispeo ajal nägime üht nooruslikku härrat oma endises koolis. Nagu igal aastal vilistlaste üldkogu ajal. Nagu alati ka tantsupörandal. Poolteist nädalat hiljem katkes ootamatult tema elutee.

Väino Talv õppis meie koolis kahel korral:

1952. aastal omandas ta aednikukutse, 1973. aastal sai temast kaugõppe teel õppides aiandusagronoom. See Võrumaal Rõuge vallas sündinud mees töötas mitmes aiandis: Osulas, Alatskivil, Nurmest, Raadil. Oli tunnustatud puuviljandusspetsialist, kellelt ilmus erialaseid artikleid perioodikas. Viimati töötas ta Vasula Aiandusühistu aiandusagronoomina, kust siirdus pensionile 1994. aastal. Siitpeale tegutses Väino Raadil asuvas koduaias, tihtipeale võis teda näha Tartu turul pakkumas oma puuvilju ja istikuid. Nii teenis ta lisa pensionile iga-aastasteks turismireisideks. Aianduskooli aastapäevadel oli ta alati kohal, mitmel korral koos oma suure ekliibristekoguga.

Aastatel 1980-85 oli ta Pärnu Ekliibriseklubi esimees, kellele löid ekliibriseid paljud eesti nimekad kunstnikud. Väinolt ilmus kirjutisi ja albumeid aiandusala inimeste ekliibristest.

Väino osales Eesti Dendroloogia Seltsi (EDS) töös, olles üks piiritult uudishimulik ja teadmisi talletav inimene. EDS suvepäevadele tulles olid Väinol kaasas oma aia puuviljad, milliseid ta lahkelt kaaslastele jagas. Tema taimehuvi ei piirdunud vaid puude ja põõsastega. Kirglikult kogus ta oma aeda sügisel õitsevaid kauni ja õieka astri sorte. Koos dendroloogidega on Väino uurinud Inglismaa, Kanada, Jaapani ja Hiina aedasid. Koos Maalehe reisiseltskonnaga käis ta paljudel turismireisidel kaugemates paikades. Koos reisisõbraga väisas ta pikemalt Lõuna-Aafrika Vabariiki. Mitmetest sõitudest said reisimuljed kaante vahele, mis senini tema raamaturiiulil.

Aianduskooli vilistlaskogu esimees Virge Mastik tunnistab: Ma ei saa, ega taha uskuda, et teda enam ei ole. Et ta ei tule enam meie kooli kokkutulekutele ega vilistlaskogu koosolekutele, et tema koht jääbki nüüd tühjaks. Alles me olime koos, viskasime nalja, rääkisime oma tänastest tegemistest ja pisut ka homsetest plaanidest. Rõõmsalt läksime õhtupimeduses igaüks oma teed teadmiseks, et järgmisel aastal kohtume jälle!

Ei tulnud lõppu Väino juttudel huvitavatest juhtumistest ja inimestest, kellega elu teda oli kokku viinud. Pidevalt tehtud ülestähendused ja väljalõiked ajalehtedest aitasid vajadusel kõneldule täiendusi leida. Ehk oli tal mõttes osa võtta Eesti Kirjandusmuuseumi poolt välja kuulutatud eluloo võistlusest. Miks muidu võttis ta viimasel aastal osa muuseumis toimuvatest eluloo huviliste kohtumistest. Viimasel kokkusaamisel, 14. novembril mälestasid kaaslased teda leinaseisakuga.

Jaan Kivistik

Foto: A. Vaasa

Reisifoto Hiinast

JÕULULAAT

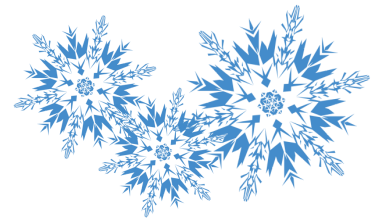
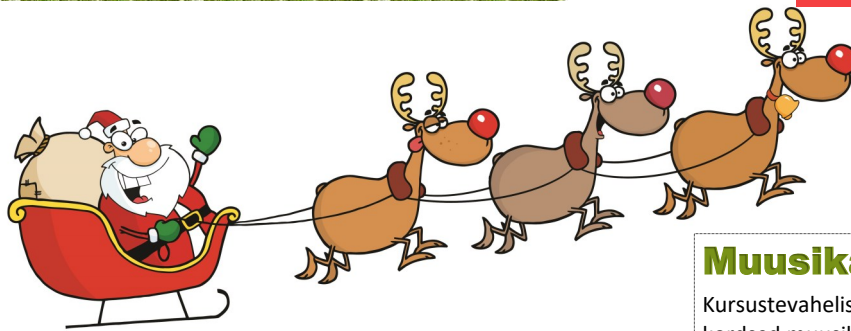
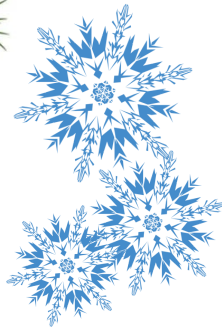
Räpina Aianduskooli fuajees

8. detsember 2016

Kell 10.00 - 14.00

- ☼ Ootame ostma ja müüma! Müügikoht tasuta!
- ☼ Raamatukogus kell 11.00-12.00 avatud kingituste pakkimise töötuba. Osalustasu 1€
- ☼ Eelregistreerumine kuni 5. detsember 2016

Täpsem info ja registreerimine
haly.raidla@aianduskool.ee
tiit.ruuspold@aianduskool.ee tel 53439063

KONKURSILE ON OODATUD:

- FOTOD
- LUULETUSED
- PÕNEVAD RETSEPTID
- LILISEADED
- LAULUD
- VIDEOD J.M.

Täpsemad juhised leiad kooli
kodulehelt!

Aeg & Vaim
TEMPUS & SPIRITUS

Suured tänud kõigile, kes lehenumbri
ilmumisele kaasa aitasid.

Ajaleht ootab kaastöid

kulli.nommistu@aianduskool.ee

Väljaandja Räpina Aianduskool, Pargi tn 32, Räpina 64505

Toimetaja Külli Nõmmistu Küljendaja Valdur Truija

RÄPINA AIANDUSKOOLI

JÕULUPIDU

8. DETS
19:00 KUNI 00:00

*SÄRAVAD ESINEJAD

*VAHVAD SELTSKONNAMÄNGUD

*GLÕGI JA PIPARKOOGID
EELDAME, ET PEOLINE VÕTAB KAASA OMA KRUUSI

*TULEB KA JÕULUVANA!
IGAL KURSUSEL TULEB KOOSTADA VIDEO-VÕI LAVALINE
ETTEASTE PAKI LUNASTAMISEKS

MEELEOLU HOIAVAD ÜLEVAL DJ LILLENBERG JA
DJ Ö.U.N

Muusika kiviajast tänapäevani

Kursustevahelise mälumängu II voor toimus 22. novembril. Seekordsed muusikaalast 20 küsimust valmistasid ette Valdur Truija ja Irma Samoldina. Osales 6 õpilaste võistkonda, lisaks õpetajad.

Mäng oli taas väga huvitav ja pingeline. Teine ja kolmas koht selgus alles lisaküsimuse järel.

Paremusjärjestus sai seekord niisugune:

1. koht I maastikuehitus (ME16-41-K, ME16-42-K)
2. koht II maastikuehitus (ME15-11-K)
3. koht Kuldvillak

Väljaspool üldarvestust osaleva õpetajate võistkonna saagiks oli seekord 31 punkti 42st.

Valdur Truija, õpetaja

Novembrikuu nali

Kohtuvad kaks sõpra – kalamees ja jahimees.

“Kuidas sul ka läinud on?” küsib jahimees.

“Ooo, ägedalt! Käisin eile õngitsemas, sain vot sellise haugi!” ja ajab käed 1,5m laiali. “Aga sul?”

“Mul juhtus selline lugu, et lasin hirve, esimese lasuga. Aga nagu maa alt kargas inspektor välja! Mõtlesin, mida teha, jahihooaeg pole ju veel alanud, saan kõva litaka... Üks laeng oli veel rauas, tegin kiirelt, lasin ta maha. Lasu peale kargas põõsast välja mingi armastajapaar, laadisin ja lasin nemad kui tunnistajad ka maha. Jõudsin just hirvega autoni, kui mingi turismibuss tegi pissipeatuse. Kujutad ette, umbes 40 lõusta vahivad ainiti mind ja hirve.....” jutustab jahimees.

“Oh, sa poiss, on ikka seiklus! Ja mis edasi sai?!” küsib kalamees. “Ajad sa oma käed nüüd natuke koomale või lasen selle bussitäie ka maha?”